

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Missus in Germaniam Legatus à Silvestro secundo Frithericus, vir cetera bonus, ambizioso apparatu in provinciam profectus est, ambiciosè provinciam habuit. Ei tamen primus locus datus non est in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

tiorum, solutionemque sustinerent divitum & indigentiam mendicorum. Sed tandem iustissimæ regnorum & provinciarum querelæ fecerunt ut querelis deinceps locus non esset, abolitis nimirum prorsus illis procurationibus.

CAPUT LII.

Synopsis.

I. Legati pecuniam ex procurationibus collectam effundebant cum probro atque dedecore. Agendum eodem tempore de luxu & pompa Legatorum. Anastasius Episcopus Thessalonicensis notatur.

II. Missus in Germaniam Legatus à Silvestro secundo Frithericus, vir cetera bonus, ambitioso apparatu in provinciam profectus est, ambitiosè provinciam habuit. Ei tamen primus locus datus non est in Concilio quando in eo adfuit Archiepiscopus Moguntinus.

III. Hugo Archiepiscopus Lugdunensis & apostolica sedis Legatus, ut magnitudinem suam ostenderet provincialibus, synodum generalem celebrare cogit intra Gallias. Consultus à Rege Ivo Carnotensis respondit istam audentiam non esse tolerandam.

IV. Iam tum Legati contendebant primum locum sibi competere in Conciliis generalibus cum prerogativa suffragij. Sed hanc legem duram & iniquam esse putabant Angli, ut patet ex Gervasio Dorobernensi.

V. Notatur ambitio Gerardi Episcopi Engolismensis, qui generales synodos congregabat ut Concilio praesidens generalis amplitudinem suæ potestatis gloriabundus inspicere.

VI. Luxus & ambitio Petri Leonis in legatione Gallica & Anglica, tum perditissimi mores, & ad irruamenta gula sollicitus animus.

VII. Fastus tamen omnis abesse debet à Legatis, ut probatur etiam auctoritate sancti Bernardi.

VIII. Illustre fastus Legatorum exemplum in persona Vvilligisi Episcopi Eliensis, ex Matthæo Parisio.

IX. Item in Pelagio Episcopo Albanensi, quem Innocentius III. Legatum misit Constantinopolim.

X. Item in Egidio Cardinale, qui sub Honorio III. Legatus in Scotia fuit.

XI. Otto Cardinalis Legatus in Anglia tanta pompa tantoque fastu Concilium generale celebravit ut ob hoc ipsum graviter reprehensus sit à Matthæo Parisio.

XII. Narratur historia cuiusdam nebulonis, qui se Legatum ferens apostolica sedis, munera pretiosa ab Abbatibus & Prioribus Anglia exigebat, ea respiciens quæ fastui & ambitioni eius non videbantur esse congruentia, repescens interim pretiosiora.

XIII. Explicatur Matthæi Parisij locus de privilegio Regis Angliæ sophisticè salvando. Privilegium illud in eo versabatur, ut Legatus in Angliam mitti non posset nisi à Rege postulatus.

XIV. Insignia Legatorum, id est, rubra vestes, ex Matthæo Westmonasteriensi. Apostolica dignitatis insignia vocantur ab Innocentio III. & apostolica paramenta atque insignia à Tangmaro.

XV. Hinc colligitur indumenta Romanorum Pontificum, quæ rubra erant, communicata fuisse cum Legatis posteriorum temporum, sicut olim Pallium. Et

stes Romanorum Pontificum fuisse olim purpureas probatur ex Concilio Remensi adversus Arnulphum & ex Ioanne Saresberienfi.

XVI. Probatur etiam ex Ottone Frisingensi, ex Alis Gregory septimi, & ex veteri codice Vaticano apud Baronium.

XVII. Tum ex Petro Damiani, & Leone Ostiensi. In Pallio sive manto posita olim erat consummatio electionis Romani Pontificis.

XVIII. Legati vestibus rubris usi diu antè quàm Romani Pontifices rubream vestem concederent Cardinalibus. Exemplum in Pelagio Episcopo Albanensi Tum in Dominicis Polonis. Innocentius IV. Cardinalibus concessit uti galero rubeo. Qui secuti sunt Pontifices, sua & illi decora addiderunt.

I. **P**ROCURATIO Legatorum sedis apostolicæ ab initis satis bonis primùm profecta, deinde versa est in malam consuetudinem exigendi sumptus immensos, qui postea effundebantur cum probro atque dedecore ob fastum & luxum Legatorum. Quod ut ostendamus esse verum, exemplis agendum erit neque obscuris neque ambiguis, & quæ petantur ex auctoribus antiquis & bonæ fidei. Simul autem, ne causas dividamus, de luxu & pompa Legatorum agemus qui graves provinciis non erant ob procurationum exactionem. Neque enim recens est hoc malum. Quippe suprâ vidimus Anastasium Thessalonicensem Episcopum Leonis magni temporibus affectasse celebrationem Conciliorum generalium Illyricianæ Dioceseos, per cuius tractus Episcopus Thessalonicensis erat Vicarius seu Legatus apostolicæ sedis, ut provincialibus potentiam & magnitudinem suam tali modo ostentaret. Medij temporis historiæ apertiora istius ambitionis exempla proferunt, quæ nos referemus.

II. Sedente in apostolica sede Silvestro istius nominis secundo, cum Vvilligisus Archiepiscopus Moguntinus synodum contra Canones celebrasset in diocesi Hildesheimensi, cuius Episcopus erat sanctus Bernwardus, istæque querelam de ea re ad Concilium à Silvestro celebratum detulisset, primùm damnata est Vvilligisi temeritas, deinde placuit synodum Episcopis per Saxoniam indici, Vicarium nihilominus ex parte Domini Apostolici destinari qui synodo praesideat. Legatum illum, qui vocabatur Frithericus, summis laudibus effert Tangmarus in vita sancti Bernwardi. Neque ego ista negaverim. Illud tantum ex hac historia colligam, etiam tum in modestissimi hominis animum penetrasse ambitionem Legatorum sequentis ætatis. Nam istum ambitioso apparatu in provinciam profectum, ambitiosè illic egisse, docet idem Tangmarus, homo alioqui Frithericus non infensus, his verbis. *Frithericus Car-*

Vide suprâ cap. 16. §. 11. & cap. 17. §. 4.

Vita S. Bernwardi arch. pag. 14.

dinalis Presbyter sanctæ Romanæ Ecclesiæ, postea Ravennæ Archiepiscopus, Saxo genere, juvenis ætate, sed seniorum probitate, Vicarius Domini Apostolici eligitur atque dirigitur, apostolicis parametris atque insigniis non minus insulatus quàm si ipse procedebat. Repetit ista rursum Tangmarus paulò post occasione synodi in Germania ob eam causam habitæ. Interea affuit, inquit, ab Apostolico & Imperatore vice Papa directus Cardinalis Presbyter Frithevicus, omnibus insigniis apostolicis, ac si Papa procedat insulatus, equis apostolica sella Romano more ostro instratis. Ceterum primus locus, ut hoc obiter adnotem, datus Legato non est quandiu illic adfuit Villigis Archiepiscopus Moguntinus.

Fide infra lib. 6. cap. 31. §. 7.

III. Anno MXCVI. Urbanus II. duo Concilia generalia celebraverat intra Gallias, primum quidem in civitate Turonensi, aliud verò apud Nemausum in prima Narbonensi. Quia verò Concilia illa plurimum habebant dignitatis ac splendoris, Hugonem Archiepiscopum Lugdunensem, qui Legatus apostolicæ sedis erat, incessit ambitio generalem synodum habendi, ut eo pacto auctoritatem suam ostentaret. Literas itaque ad universos regni Francorum Episcopos cum scripsisset, quibus eos evocabat ad Concilium, Philippus Rex, qui haud dubiè ægrè ferebat Episcopos suos evocari ab Episcopo alterius regni, consuluit Ivonem Episcopum Carnotensem quid facto opus esset. Quod si ille non rescripsisset, non haberemus hodie exemplum ambitionis istius Legati. Sic ergo legitur in epistola LVI. Ivonis ad Philippum Regem: *De eo quod parvitati meæ mandavit vestra sublimitas, post duo Concilia hoc anno à Domino Papa celebrata, nunc Legatum ejus Lugdunensem Archiepiscopum infra eundem annum tertium generale convocare, & ad hoc regni vestri Episcopos invitare, serenitati vestre respondeo quia cum nuper literas ejus habuerim, nihil tale ibi legi, vel à misso ejus audivi. quod tamen si faceret, non esset hæc apostolica institutio vel ecclesiastica consuetudo.*

Fide epistolam Petri Damiani ad Hildebrandum, apud Baron. ad an. 1059. §. 45.

IV. Iam tum Legati contendeabant primum locum sibi competere in Conciliis generalibus cum prærogativa suffragij, ideoque mirum videri non debet Hugonem cogitasse de celebrando Concilio, in quo ipse cum summa auctoritate præesset universis Archiepiscopis & Episcopis regni Francorum. Istam tamen legem per ea tempora duram & iniquam esse putabant Angli, non tamen contradicere ausi ob metum Romani Pontificis & Legatorum. Extat illustre istius rei exemplum apud Gervasium Dorobernensem, à nobis supra relatam, ut necesse non sit hæc rursum describere. Illud tantum

Fide supra cap. 49. §. 2.

dicam, reprehensione dignum Anglis visum fuisse quod pomposè nimis susceptus esset Legatus ab Archiepiscopis Cantuariensi & Eboracensi, & quod simplex Presbyter præsideret omnibus Archiepiscopis & Episcopis, idque in sublimi solio, ut ipsa Gervasij verba ponamus. Addit autem istud facinus totam Angliam commovisse in non modicam indignationem, & gravi ex ea scandalo multorum mentes fuisse vulneratas. Contigere ista anno millesimo centesimo vigesimo quinto.

V. Scio hoc quod dicturus sum de Gerardo Episcopo Engolismensi, è satyra perquam adversus ipsum scripsit Arnulphus Sagienfis Archidiaconus, qui dein Episcopus fuit Lexoviensis. Referam tamen, ut si vera ex omni parte sunt quæ Gerardo objicit Arnulphus, detestemur hominis superbiam & arrogantiam, sin minus, certè hinc colligamus multa pro more Legatorum gessisse Gerardum quæ reprehensione digna videbantur. Sic ergo loquitur Arnulphus de legatione ejus: *Abinde igitur inconcussa prærogativa potestatis armatus, libera in Ecclesiam Dei facultate grassatus es, singulorum vel depulando quidem vel augendo substantias, infimis summa, summis infima commutando. Et mox: Abinde tua diffusioribus spatiis effusa cupiditas copiosam rapacitati suæ materiam non desuisse garvita est. Quid ergo manifestas exactiones, quid familiaria ob periculum justitia suscepta dispendia dicam? Quid generales synodos, quid fatigatas venerabiles ex remota regione personas edisseram, ut Concilio præsidens generali amplitudinem tuæ potestatis gloriabundus inspiceres, & ambitioni satisfaceret contemplatio subditorum.*

VI. Per eadem tempora Petrus Leonis, qui in schismate dein electus est Romanus Pontifex adversus Innocentium secundum, Legatus apostolicæ sedis fuit in Gallia & in Anglia. Qua pompa, quo fastu & luxu, quo denique dedecore in legatione versatus sit, si vera sunt quæ de illo narrat Arnulphus Sagienfis Archidiaconus, facilè lector judicabit. Neque enim veri periculum ad me recipio, cum sciam multa interdum studio partium dici quæ non ita sunt vera ut leguntur in libris. Hæc tamen vitia ei adhuc viventi publicè exprobrat Arnulphus in libro contra Gerardum Engolismensem. Deinde ad diversas partes functus legationis officio, cupiditati suæ potius quàm justitiæ satisfacere studuit, adeo ut illi ea tantum bonos exitus habuisse negotia viderentur quæ merces adjecta & marsupij plenitudo subsequuta probaret. Vbi ergo nullis intervenientibus causis, nulla rapine præstatur occasio, tunc exactio blanditiis vel comminatione plena